

**Projekt Grada Osijeka – Centar izvrsnosti Osijek:
Razvoj darovitosti učenika osnovnih škola**

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež, kao osnivač osnovnih škola na svom području, nositelj je i u školskoj 2019./2020. godini obrazovnog projekta pod naslovom Centar izvrsnosti Osijek (CIO). Projekt je u trećoj godini provedbe! Od školske 2017./2018. godine donosi besplatne obogaćujuće obrazovne aktivnosti u području znanosti i umjetnosti za darovite osječke učenike 5. – 8. razreda osnovne škole. Iz gradskoga su proračuna za projekt izdvojena sredstva koja su usmjerena u odgojno-obrazovni rad učitelja s darovitim učenicima, u edukacije učitelja, u nabavku opreme i materijala za cjelogodišnji rad učitelja s učenicima te u pripremu autorskih obogaćenih nastavnih materijala. Projekt predstavlja novost u obrazovanju darovitih osnovnoškolskih učenika Grada Osijeka u cilju razvoja i njegovanja učeničkih kreativnih ponašanja i izvrsnosti. Detalji su o radu projekta Centra izvrsnosti Osijek dostupni na poveznici projekta na sljedećoj adresi: <https://centarizvrsnostiosijek.eu/>

Cilj je projekta sustavno povećavati kvalitetu identifikacije i razvoja darovitosti učenika u dva široka područja djelatnosti – umjetnosti i znanosti. Cilj će se ostvariti kroz suradnju osnovnih škola partnera, upućivanje darovitih učenika u obogaćenu nastavu i nadzirani mentorski rad učitelja s učenicima u ukupnom trajanju **od 15 radionica od po 4 školska sata izvan redovne nastave** u prostoru osnovnih škola partnera na projektu tijekom školske 2019./20. godine. U lipnju će 2020. godine na kraju ciklusa radionica biti organizirano predstavljanje autorskih tvorevina (produkata) svih u aktivnosti uključenih učenika.

Rad je u svim ponuđenim radionicama predviđen za **visokomotivirane učenike**, pri čemu su aktivnosti **vrlo intelektualno, emocionalno, a dio njih i tjelesno i vremenski naporan**. Podrazumijeva se da su učenici koji sudjeluju u radionicama **samostalni, zainteresirani za učenje složenih sadržaja i spremni na rad u dobn heterogenoj skupini**.

Grad Osijek je nositelj projekta Centar izvrsnosti Osijek: Razvoj darovitosti učenika osnovnih škola. Izvoditelji su projekta učitelji i profesori osječkih osnovnih škola. Sudionici su radionica ponuđenih projektom osječki daroviti učenici od 5. do 8. razreda. Voditelj je projekta Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež Grada Osijeka.

1. OPIS RADIONICA
2. MJESTO ODRŽAVANJA
3. VRIJEME ODRŽAVANJA
4. POSTUPAK PRIJAVE

1. OPIS RADIONICA

Radionice vode visokomotivirani i o darovitosti educirani osnovnoškolski učitelji i profesori s posebnim interesom za rad na razvoju darovitosti učenika osnovnih škola u području umjetnosti i znanosti.

UMJETNIČKO PODRUČJE

HRVATSKI JEZIK – U radionici jezikoslovlja daroviti će se učenici baviti jezikom na različitim razinama. Aktivnosti će biti usmjerene razvoju zanimanja za jezične sadržaje, usavršavanju jezičnih i komunikacijskih sposobnosti pri govornoj i pisanoj uporabi jezika, bogaćenju rječnika te stjecanju navike i potrebe za čitanjem i samostalnim proučavanjem literature. Polaznici će istraživati poznate i nepoznate oblike izražavanja jezikom, rješavati jezične dvojbe i nedoumice, ispravljati jezične pogreške, osmišljavati vlastiti rječnik, baviti se jezičnim izrazima na društvenim mrežama, ali i pripremati se za natjecanja u poznavanju jezika. Osim toga, osposobit ćemo ih za pisanje jezičnih tekstova poput zamolbi, prijava i životopisa koji će im trebati u budućem životu i radu. U poticajnom i produktivnom okružju, kroz suradničko učenje, samostalna istraživanja (ponekad i „detektivski“ posao na terenu), kvizove kao i one oblike radne zabave koje osmisle sami polaznici, pružit ćemo im podršku u razvoju njihova potencijala i darovitosti. Ukoliko želite da vam jezik ne bude brži od pameti, dođite u radionicu jezikoslovlja i učinite jezik svojim najjačim oružjem! Voditeljica je radionice u OŠ „Tin Ujević“ Tihana Maras, a u OŠ Vladimira Becića Ivana Đerđ – Dunderović.

KREATIVNO PISANJE – Skupina darovitih učenika, budućih pjesnika i pisaca, bavit će se njegovanjem stila pisanja, bogaćenjem rječnika te će se u našoj literarnoj stvaraonici osposobljavati za izražavanje pjesničkim slikama i sredstvima stilskog izražavanja kroz 15 zanimljivih radionica. Raznolikim aktivnostima za vokabular iz primjera recentne stručne literature za rad s darovitimima, brojnim stvaralačko-semantičkim pokusima i ostalim suvremenim metodama objasniti ćemo kako od ideje stići do priče, slagati ćemo pjesme, ali i stvaralački prepričavati prozne vrste... Smišljati ćemo priče iz džepa, pisati bajke i slikopriče, podučavati o različitim vrstama pjesama (haiku, sms pjesma, činkvina, tanka, dijamantna pjesma te brojne druge), učiti o konkretnoj poeziji, osmišljavati leksičke igre, imati ćemo goste književnike te vlastito pjesničko ili poetsko predstavljanje, radit ćemo tiskani zbornik radova i osposobit ćemo učenike za samostalno pisanje svih vrsta pisanog izražavanja. Na samom završetku školske godine, radove nastale u našoj literarnoj stvaraonici predstaviti ćemo široj javnosti i medijima u zborniku literarnih radova. Voditeljica je radionice u OŠ Tina Ujevića Jasminka Vrban, a u OŠ Franje Krežme Ivana Rašić.

DRAMSKA RADIONICA – Voditeljice radionice će raznim dramskim aktivnostima poticati učenike na kreativnost i kritičko mišljenje. Rad će se odvijati kroz igru, improvizacije, pantomimu, pokret te stvaranje priča i njihovu dramaturgiju. Pričajući priče i igrajući ih, učenici će razvijati samopouzdanje, govorne sposobnosti i scensku izražajnost, ali i učiti kako prihvatiti nove situacije te rad u grupi. Radionice će se održavati u OŠ Svete Ane pod vodstvom profesorice Hrvatskoga jezika, savjetnice i dramske pedagoginje Stele Macakanje-Baćić te u OŠ Franje Krežme pod vodstvom učiteljice razredne nastave i dramske pedagoginje Ane Škaro.

DRAMSKA RADIONICA NA NJEMAČKOM JEZIKU – Polaznici dramske radionice "Otvorena pozornica" / "Bühne frei" su učenici/ce od 5. do 8. razreda osnovnih škola s područja grada Osijek. Cilj rada ove skupine je upoznati ih s različitim oblicima scenskog izražavanja te pojedinim oblicima javnoga govora. Učenici će uvježbavati govornu izražajnost i komunikaciju kroz dramske igre i postupke, razvijati samopouzdanje potrebno za bilo koji oblik javnog nastupa. Kroz susrete i direktne kontakte sa

profionalcima iz područja scenskih umjetnosti steći će dodatna znanja korisna za njihov daljnji osobni razvoj. Tijekom cjelogodišnjeg projekta u šk. god. 2019./2020. pripremit će reprezentativne dijelove za javno izvođenje. Voditeljica je radionice u OŠ Svete Ane Ivana Mikić.

LIKOVNA UMJETNOST – U OŠ Vladimira Becića radionice će se temeljiti na procesnom umjetničko-istraživačkom radu, koji će učenici savladavati stupnjevito od ideje do realizacije osobnog umjetničkog originalnog uratka. Sudionici će se likovno izražavati spajajući umjetnost i znanost ovladavajući raznim umjetničkim likovnim tehnikama crtanja, slikanja i oblikovanja, tražeći inspiraciju u stvarnom i imaginarnom svijetu, u pričama, u bajkama, pa čak i u znanosti. Također će se motivacija za stvaralaštvo tražiti u slavonskoj i hrvatskoj kulturnoj baštini. Radionice će obuhvaćati nekoliko likovnih tehnika: ornamentalno crtanje konturnim bojama, graviranje i oslikavanje alu- folije, slikarsku-batik tehniku i oslikavanje stakla. Način rada u radionicama polazit će od individualnog pristupa prema svakom učeniku razvijajući tako kreativnu inteligenciju i sposobnost kreativnog mišljenja i izražavanja, kao i poticanje timskog rada razvijajući među učenicima socijalne vještine. Kroz radionice će se kreativno koristiti suvremena tehnologija u raznim fazama realizacije radionica naglašavajući utjecaj likovnog stvaralaštva na sve ostale oblike kreativnog mišljenja i djelovanja. Krajnji cilj razvoja kreativnih likovnih vještina kod učenika je utjecati na razvoj ostalih estetskih, organizacijskih i životnih vještina potrebnih u svakodnevnom životu. U OŠ Vladimira Becića voditeljica je dr. sc. Irena Bando. / U OŠ Svete Ane radionica se bavi upoznavanjem učenika s pojmovima *tih knjige* i *slow stich* (tzv. ravni bod) kao zanimljivim oblicima umjetničkog izražavanja u tehnikama tekstila i šivanja. Ovaj pristup povezuje priču i likovni izraz jer uradak nastoji vizualnom komunikacijom prenijeti priču koju će osmisлити sudionici radionice. Radionica u školskoj godini 2019./2020. naslovljena je *Jednom davno*. Aktivnosti radionice izražene su poglavito u navedenoj tehnici prišivanja različitih komadića tkanine na podlogu, s namjerom uprizorenja teme radionice i objedinjavanja svih stranica u jednu *tihu knjigu*. Šivanje, danas pomalo zapostavljena vještina, donosi mnoštvo dobrobiti za um i tijelo pojedinaca svih dobni skupina, pa tako i djece. Kroz niz radionica učenici će razvijati usredotočenost, upornost i strpljenje, radit će kontinuirano na razvoju ideje od samih početaka do kraja realizacije, upoznat će se sa sličnim uradcima iz različitih krajeva svijeta, osjetiti zajedništvo i povezanost koji se javljaju prilikom upuštanja u ovakvu vrstu umirujuće aktivnosti koja je nekada bila i dijelom hrvatskih narodnih običaja (pr. sijelo) te, u konačnici, predstaviti svoj uradak. Voditeljica je radionice doc. art. Jelena Kovačević. / U OŠ „Tin Ujević“ u radionici likovne umjetnosti naglasak će u ovoj godini biti stavljen na obradu područja primijenjene umjetnosti; točnije dizajna obuće. Radionice su osmišljene kao kompletan razvojni put od same ideje, koncepta, razrade, te završne obrade i predstavljanja svakog dječjeg likovnog uratka. Voditelj je te likovne radionice Domagoj Šokičić. / U OŠ Franje Krežme radionica se bavi istraživanjem ideje i prepoznavanju vizualnih i drugih informacije koja ostvaruju vezu između prikaza u različitim tehnikama. Inicirajući istraživanje, dokumentiraju i interpretiraju informaciju u vizualnom smislu pogodnu njihovoj svrsi. Istražuju karakteristike materijala i procesa za razvoj ideja. Proširuju svoje ideje i potkrepljuju svoja istraživanja odgovarajući na nove mogućnosti i značenja. Koristeći svoje razumijevanje za proširivanje vlastitog razmišljanja i praktičnog rada. Učenici će moći samostalno prenose vlastite ideje, uvide i maštu. Voditeljica je radionice Tamara Mešić.

ZNANSTVENO PODRUČJE

MATEMATIKA — Kroz 15 radionica koje nas očekuju u ovoj nastavnoj 2019./2020. godini, želja nam je sadržaje prilagođene uzrastu promatrati na drugi i drugačiji način te ih ovisno o interesu djeteta i proširiti.

Program je namijenjen djeci koja pokazuju posebno zanimanje za sadržaje iz nastavnog predmeta matematike. Radionice su sadržajno prilagođene učenicima, a ujedno u jednom dijelu, prate i nastavne sadržaje dodatne nastave iz matematike. Nakon uvodnog dijela učenici će samostalnim radom jačati kompetencije potrebne za matematičko rješavanje problema, razvijati logičko razmišljanje i diskutirati o načinu rješavanja zadataka. Tema ovogodišnjih CIO-radionica jest *Bajkoviti im*, što za matematiku to svakako jest jer provlači razvoj kritičkog mišljenja, dokazivanja, rasuđivanja. Učenik će moći usporediti različite tvrdnje, izdvojiti iz više izjava one koje su istinite, provjeriti valjanost nekog sumnjivog dokaza, opovrgnuti nečije mišljenje, donijeti ispravan zaključak o nečemu. Cilj projekta je dodatno pripremati učenike za natjecanja, potaknuti ih na osmišljavanje novog i drugačijeg, te ih uputiti na samostalan rad i istraživanje. Voditeljica je radionice u OŠ Antuna Mihanovića Snježana Fuis, u OŠ Jagode Truhelke Katarina Kretić, a u OŠ „Mladost“ Brankica Majdiš.

MATEMATIKA-INFORMATIKA — Program je namijenjen darovitoj djeci koja postižu izvrsne rezultate iz matematike i informatike te pokazuju posebno zanimanje za matematičke sadržaje. U nizu radionica prikazat će se povezanost matematike i informatike. Nakon uvodnog dijela učenici će samostalnim radom jačati kompetencije potrebne za matematičko rješavanje problema, razvijati logičko razmišljanje i diskutirati o načinu rješavanja zadataka. Kroz demonstracije će usvojiti i primjenjivati program dinamičke matematike na različitim zadacima i problemima, kao i kreirati interaktivnu knjigu koristeći program GeoGebra. Cilj je upoznati učenike sa stvarnom primjenom matematike i informatike te ih potaknuti na samostalan rad i istraživanje. Projektni zadaci aktivno će učenike upoznati sa određenim dijelom matematike i primjenom naučenoga u informatici za matematičku formulaciju i rješavanje konkretnog problema. Učenici će na projektnim zadacima usvojiti vještine timskog rada kao i organizacijske i prezentacijske vještine. Voditeljica je radionice u OŠ Jagode Truhelke Katarina Kretić.

INFORMATIKA – Radionica će upoznati polaznike sa različitim programskim jezicima kao što su Python, Visual Basic, ONSHAPE (3D crtanje i 3D printanje), MIT Inventor 2 i Unity. Učenici će rješavati problemske zadatke i izrađivati razne aplikacije u zadanim programskim jezicima. Cilj je kod učenika razvijati informatičko razmišljanje potrebno za rješavanje zadataka i kreativnost kod izrade softverskih radova. U OŠ „Mladost“ voditelj je radionice Igor Kopic.

FIZIKA — Kroz 15 radionica koje nas očekuju u ovoj nastavnoj, 2019./2020. godini, želja nam je sadržaje prilagođene uzrastu promatrati na drugi i drugačiji način te ih ovisno o interesu djeteta i proširiti. Program je namijenjen djeci koja pokazuju posebno zanimanje za sadržaje iz nastavnog predmeta fizike. Radionice su sadržajno prilagođene učenicima. Nakon uvodnog dijela učenici će samostalnim radom jačati kompetencije potrebne za fizikalno rješavanje problema, razvijati logičko razmišljanje i diskutirati o načinu rješavanja zadataka. Kroz demonstracije će usvojiti i primjenjivati fizikalne zakonitosti na različitim zadacima i problemima. Cilj radionica je upoznati učenike sa stvarnom primjenom fizike i povezati ih s drugim nastavnim predmetima, potaknuti ih na osmišljavanje novog i drugačijeg, te ih uputiti na samostalan rad i istraživanje. Učenici na projektima stječu vještine timskog rada kao i organizacijske i prezentacijske vještine. Voditeljice su radionica Tanja Paris u OŠ Jagode Truhelke i Tomislava Jukić u OŠ „Retfala“.

BIOLOGIJA I KEMIJA – Radionice sadržajno vezane za predmete biologije i kemije pod naslovom čine skup aktivnosti kojima je cilj omogućiti istraživački rad kako bi učenici upoznali različite prirodoslovne teme prisutne u nama i oko nas. Cilj je radionica postaviti učenicima niz istraživačkih pitanja i na praktične načine učenike poučavati o znanstvenoj metodi. Kroz aktivnosti radionica učenici će prolaziti učeći činjenice, koncepte i postupke primjenjujući znanstvenu metodu pri čemu će uočavati zakonitosti i generalizirati na temelju zaključaka izvedenih iz mjerenja i obrade podataka. Održavanje svih aktivnosti

upotpunit će terenska nastava i odlazak na visokoškolske ustanove, pri čemu će naglasak biti stavljen na samostalnost učenika i originalnost u rješavanju zadataka iz biologije i kemije. Voditeljica je radionice u OŠ Antuna Mihanovića Vesna Lerinc, u OŠ Jagode Truhelke Sanja Merdić, u OŠ „Mladost“ Jasna Rebrina, a u OŠ „Retfala“ profesorice Ivana Dolaček i Vlatka Šalić Dujmić.

GEOGRAFIJA – Geografija i terenska nastava obogaćena istraživačkim radom u neraskidivoj su vezi te su stoga zadatci znanstvenog područja geografije unutar CIO razvoj temeljnih geografskih vještina poput terenskog istraživačkog rada, razvoja kartografskih vještina, istraživanja baza podataka, izrade grafičkih priloga itd. Geografija je u suvremenom razdoblju utemeljena na mjerenjima, matematičkim izračunima, projekcijama te međudjelovanju čovjeka i prirode na svim prostornim razinama. Sve navedeno bit će izrazito obogaćeno uporabom suvremenih računalnih alata koji će pridonijeti dodatnom razvoju informatičke pismenosti i izlagačkih vještina. Nadalje, u planu je čak šest višesatnih terenskih izlazaka u različitim godišnjim dobima koji će pridonijeti izravnom i iskustvenom učenju u neposrednoj geografskoj stvarnosti. Terenski rad će se održavati od dvorišta škole, prostora uz rijeku Dravu, centra grada Osijeka do terenske nastavu u području naselja Dalj i Erdut. Nosiva tema terenskih istraživanja bit će vrlo aktualna tema utjecaja čovjeka na izuzetno važan prostor biljnog pokrova u naseljima (parkovi, nasadi, šume i sl.). Krajnji cilj je učenicima/učenicama pružiti i omogućiti trajni razvoj temeljnih geografskih vještina uz naglasak na terensko istraživanje, kartografiju i upotrebu digitalnih alata u pronalaženju, obradi, izradi i prezentaciji, prije svega, sadržaja fizičke geografije. Voditelji su radionice u OŠ Antuna Mihanovića Kristina Ibrahimović i Filip Domaćinović, a u OŠ „Retfala“ Mirko Andrić i Goran Ledenčan.

2. MJESTA ODRŽAVANJA RADIONICA

Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri izišlo ususret učenicima i učinilo ovogodišnje radionice prostorno lako dostupnima, a u cilju uklanjanja troškova prijevoza učenika, radionice će se održavati na ukupno osam lokacija u gradu Osijeku. Za umjetničko su područje kao projektni partneri imenovane sljedeće osnovne škole: OŠ Vladimira Becića, OŠ Svete Ane, OŠ Franje Krežme i OŠ "Tin Ujević". Za znanstveno su područje imenovane sljedeće osnovne škole: OŠ "Retfala", OŠ Antuna Mihanovića, OŠ "Mladost" i OŠ Jagode Truhelke. Radionice se iz umjetničkoga i znanstvenoga područja održavaju naizmjenice, a u svrhu pružanja prilike za uključivanje dijela svestranih učenika, sa sposobnostima i interesima i za umjetnost i za znanost, u neometani rad u oba područja djelatnosti.

UMJETNIČKO PODRUČJE	ZNANSTVENO PODRUČJE
OŠ VLADIMIRA BEČIĆA Radionice: 1. Hrvatski jezik 2. Dramska skupina 3. Likovna umjetnost	OŠ "RETFALA" Radionice: 1. Fizika 2. Biologija i kemija 3. Geografija
OŠ SVETE ANE Radionice: 1. Dramska skupina (na njemačkom jeziku) 2. Dramska skupina 3. Likovna umjetnost	OŠ ANTUNA MIHANOVIĆA Radionice: 1. Matematika 2. Biologija i kemija 3. Geografija
OŠ FRANJE KREŽME	OŠ "MLADOST"

Radionice:
 1. Kreativno pisanje
 2. Dramska skupina
 3. Likovna umjetnost

OŠ "TIN UJEVIĆ"

Radionice:
 1. Kreativno pisanje
 2. Hrvatski jezik
 3. Likovna umjetnost

Radionice:
 1. Matematika
 2. Biologija i kemija
 3. Informatika

OŠ JAGODE TRUHELKE

Radionice:
 1. Matematika i informatika
 2. Biologija i kemija
 3. Fizika

3. TERMINI ODRŽAVANJA RADIONICA

Radionice će se održavati svake druge subote, u prostoru osnovne škole koju učenik inače polazi odnosno u školi u koju se učenik prijavi dolaziti. Vrijeme je održavanja radionica subotom od 9:00 do 12:00 sati u prostoru navedenih osnovnih škola koje nude radionice ili u umjetničkom ili u znanstvenom području. Vrijeme održavanja radionica po danima jest sljedeće:

	UMJETNIČKO PODRUČJE	ZNANSTVENO PODRUČJE
1.	5.10.2019.	12.10.2019.
2.	19.10.2019.	26.10.2019.
3.	9.11.2019.	16.11.2019.
4.	23.11.2019.	30.11.2019.
5.	7.12.2019.	14.12.2019.
6.	18.1.2020.	25.1.2020.
7.	1.2.2020.	8.2.2020.
8.	15.2.2020.	22.2.2020.
9.	29.2.2020.	7.3.2020.
10.	14.3.2020.	21.3.2020.
11.	28.3.2020.	4.4.2020.
12.	25.4.2020.	9.5.2020.
13.	16.5.2020.	23.5.2020.
14.	30.5.2020.	6.6.2020.
15.	ZAVRŠNI SUSRET/PRIKAZ OSTVARENOGA/ PODJELA USPOMENICA	ZAVRŠNI SUSRET/PRIKAZ OSTVARENOGA/ PODJELA USPOMENICA

4. POSTUPAK PRIJAVE

Pozivaju se osnovnoškolski učenici od 5. do 8. razreda iz svih osječkih osnovnih škola i njihovi roditelji informirati se o opisu radionica i obratiti se stručnim suradnicima (psiholog, pedagog ili drugi stručnjaci) u svojim školama u svrhu prijave učenika za sudjelovanje u programu radionica tijekom školske 2019./2020. godine. Prijavnice su dostupne kod stručnih suradnika i ovdje na mrežnoj stranici škole.

Prijavnica je jedinstvena. Za učenika se ispunjava samo jedna papirnata prijavnica, a roditelj svojim potpisom u prijavnici daje do znanja da je upoznat sa dužnostima i obvezama učenika u projektu.

Ispunjenu prijavnicu učenik ili roditelj predaje **u ured stručne službe škole koju učenik pohađa** (predati psihologu u školama sa zaposlenim psihologom; predati pedagogu ili drugom stručnom suradniku bez zaposlenoga psihologa).

Rok je za predaju potpuno i točno ispunjenih prijavnica **26. rujna 2019.** godine **do kraja radnoga dana škole** u ured stručnih suradnika škole koje učenik pohađa. Psiholozi su i drugi stručni suradnici škola upoznati sa projektom i učenicima stoje na raspolaganju.

Ispunjavanje prijavnice za sudjelovanje u programu u 2019./2020. godini ne jamči prijem učenika u program radionica.

Radujemo se sudjelovanju izvrsnih učenika u radionicama projekta Centar izvrsnosti Osijek!

S poštovanjem,

Projektni tim projekta Centar izvrsnosti Osijek (CIO)

NAPOMENA ZA ŠKOLSKOGA WEB ADMINISTRATORA:

Ako želite, koristite banere i logo CIO projekta (u zipanoj su mapi) u vijesti na školskoj mrežnoj stranici.

PRIJAVNICA *(dodajte na kraj teksta link na pdf dokument prijavnice. Dokument prijavnice nosi naslov: Prijavnica_CIO_2019_2020)*